СӨЙ ГОМЕРНЕ, СӨЙ ХАЛЫКНЫ, СӨЙ ХАЛЫКНЫҢ ДӨНЬЯСЫН!

ДУСЛЫК

ОКТЯБРЬ РАЙОНЫ ХАЛЫК ГАЗЕТАСЫ
НАРОДНАЯ ГАЗЕТА ОКТЯБРЬСКОГО РАЙОНА

Газета 1931 елның 1 июленнән бирле чыга | №130 (7459) | 31 октябрь, 1992 ел. ШИМБӘ | Бәясе 4 тиен.

ДУСЛЫК

Хөрмәтле укучылар!

Кабат исегезгә төшерәбез: «Дуслык», «Дружба», «Туслах» район газетасына язылу дәвам итә. Газетага үзвакытында язылып калырга киңәш итәбез. Аның еллык бәясе 78 сум.

Тагын приватизация чеклары турында

Ноябрь ае алдыннан халык арасында әлеге темага сөйләшү, сораулар тагы да кызыксынучанрак төс алды. Әңгәмәдәшебез — коммуналь мөлкәт белән идарә итү комитеты рәисе, район администрациясе башлыгы урынбасары Р.Р. ЙОСЫПОВ ваучерларны алу тәртибе турында түбәндәгеләрне сөйләде:

— Татарстан Республикасы Президентының Татарстан гражданнарына дәүләт мөлкәтен тапшыру, приватизация процессына киң катлам халыкны тарту һәм Россия Федерациясенең бердәм экономик киңлеген саклау максатында игълан иткән мәгълүм Указы нигезендә, Татарстан территориясендә 1992 елгы номиналь бәясе 10 мең сумлык Россия Федерациясе чекларын бирә башлау 1 ноябрьдән дә соңга калмыйча башкарылырга тиеш иде. Алар авыл Советлары, торак-коммуналь идарәләр (ЖКХ), күптармаклы производство предприятиесе (МПП), торак фонды булган предприятие һәм оешмалар тарафыннан төзелгән исемлек нигезендә саклык банкы һәм аның филиаллары аркылы бирелә. Аны таратуда тәртип булдыру максатында, территориаль комиссия тарафыннан торак пунктларны, МПП, ЖКХ, ЖКО, торак фонды булган оешма-предприятиеләрне саклык банкына һәм аның филиалларына беркетү үткәрелде.

Түбәндә без газета укучыларга әлеге схеманы тәкъдим итәбез. Аннан чыгып, кеше ваучерларны алу өчен кая килергә икәнлеген тиз аңлар. Әйтик, граждан яшәгән йорт шикәр заводы ЖКОсына карый, димәк, ул приватизация чегын алу өчен саклык банкының шикәр заводы микрорайонындагы филиалына барырга тиеш. Инде тимер юл районында индивидуаль секторда яшәүче кеше тимер юлчылар клубына мөрәҗәгать итә. Шуңа игътибар итегез: схемада гы күрсәтелгән оешма-предприятиеләр анда эшләүчеләрне түгел, аларга карый торган торак фондта яшәүчеләрне күздә тота, чөнки исемлекләр гражданнарның тору урыны буенча төзелгән. Приватизацион чеклар белән бергә гражданнарга алардан файдалану тәртибен аңлаткан памятка да биреләчәк. Шунысын да онытмагыз: чек тапшырылганда, аңа 25 сум күләмендә комиссион салым түләргә туры киләчәк.

Инде соңгысы: Россия Федерациясенең бу приватизацион чеклары безнең республикада 1993 елның 1 январеннан 31 декабренә кадәр гамәлдә булачак. Шуңа да гражданнардан бу эшне тынычлык, сабырлык белән, кабаланмыйча гына башкаруларын сорыйбыз. Шулай итеп, 2 нче ноябрьдән саклык банкы һәм аның филиаллары сезнең өчен чеклар бирүне башлап җибәрә.

Гражданнарның паспортларын һәм балаларының туу турындагы таныклыкларын алып килүләре сорала.

Торак пунктларны, МПП, ЖКХ, ЖКО, торак фонды булган оешма-предприятиеләрне саклык банкының Н.-Октябрь бүлеге һәм аның филиалларына беркетү

Банк филиалы номеры һәм урнашкан урыны	Торак пункт, МПП, ЖКХ, ЖКО, торак фонды булган оешма-предприятиеләр исемнәре
023 нче шикәр заводы филиалы	Шикәр заводы ЖКОсы, хуҗалыкара төзелеш оешмасы ЖКХсы, икмәк заводы, азык комбинаты, орлыкчылык станциясе; шикәр заводы поселогында Маяковский, Московская, Циолковский, Тукай, Ленин урамнарында шәхси секторда яшәүчеләр, Югары Норлат авылы.
Тимер юлчылар клубы	30 нчы йортлар идарәсе, НУГР РСУсы (634 нче СМП), «Агропромхимия», «Коопзаготпром»; тимер юлчылар поселогында Садовая, Толстой, Овражная, Фрунзе, Горький урамы һәм тыкрыгы, Комсомольская, Линейная, Куйбышев, Островский урамы һәм тыкрыгы, Красноармейская, Ватутин, «40 лет Октября», Пионерская, Лобачевский, Декабристлар, Бауман, Лермонтов урамы һәм тыкрыгы, Чернышевский, Восточная, Гончаров, Кутузов, Суворов, Гоголь, Энгельс, Димитров, Калинин, Киров, Западная, Полевая, Спартак, Первомайская, Кузнецов, Южная урамы һәм тыкрыгы, Красин урамнарында шәхси секторда яшәүчеләр, Түбән Норлат авылы.
037 нче Нефтьчеләр микрорайоны	«Норлатнефть» НГДУсы ЖКХсы, НУГР, НУЭООС, 2 нче СМО, «ТатАИСнефть», 53 нче СМУ, ремтехпредприятие, «Агропроммехмонтаж» ПМКсы; Победа, Дружба, Космонавтлар, Мир, Киевская, Северная, Шашин, 60 лет Октября, Промышленная урамнарында шәхси секторда яшәүчеләр, Чишмә, Кормыш, Чуваш Мәнҗесе, Тарн-Вар, Пушкин авыллары.
4676 нчы саклык банкының үзәк бүлекчәсе	Көнкүреш хезмәте күрсәтү идарәсе, «Фармация» производство предприятиесе, ветстанция, җылылык челтәре, машзавод, «Татжилгражданстрой» РСУсы, тара ремонтлау участогы, зооветснаб, сәүдә базасы, урман склады, райпо, райфо, элемтә узелы, УРСЖ, ит комбинаты, ДРСУ, АТП, элеватор, подстанция, үзәк район больницасы, «Тасфир» филиалы (госстрах), нефть базасы, 127 нче ПМК, магистраль газүткәргеч идарәсе, сөт-май комбинаты, МПП, райпо АТХсы, 99 нчы СПТУ; Советская, Октябрьская, Муса Җәлил, Ленинградская, Ломоносов, Чапаев, Мичурин, Чкалов, Лихачев, Школьная урамы һәм тыкрыгы, Степан Разин, Нариманов, электростанция, Синдряков, Тельман урамы һәм тыкрыгы, Спортивная, Карл Маркс, Пушкин урамнарында шәхси секторда яшәүчеләр.

Графикны узып

Ятмаларны эшкәртү башланганнан бирле Татарстан нефтьчеләре җир астыннан 2,5 миллиард тонна «кара алтын» чыгардылар. Аларга хәзер базар экономикасына күчүнең кыен шартларында, хуҗалык элемтәләренең ныклы булмавын адым саен тоеп эшләргә туры килә. Шуңа да карамастан, «Татнефть» берләшмәсенең нефть чыгаручылары быел 29,6 миллион тонна нефть алырга сүз бирделәр, аның 800 мең тоннасы дәүләт заказыннан тыш алынырга тиеш.

ЯҢА КИБЕТ АЧЫЛДЫ

Урман эчендә урнашкан Кызыл Юл поселогында ике кибет тә кысан, иске биналарга урнашкан, сәүдә итү, товар һәм продуктларны саклау өчен нормаль шартлар юк иде.

Ниһаять, байтак елларга сузылган сорау, үтенечләрдән соң, биредә таш кибет өлгерде. Типовой проект белән салынган бу катнаш кибет Октябрь урман пункты эшчеләренә сәүдә хезмәте күрсәтүне күпкә яхшырта.

«Төрнәс» совхозының товарлыклы-дуңгызчылык фермасында Ольга Викторовна Камалова озак еллар хезмәт куя. Бүгенге көндә ул 2 айга кадәр һәм аннан да зуррак булган дуңгызлар карый. Агымдагы елның 9 аенда алардан әйбәт артым алуга иреште. Аның хезмәттәше Әлфия Хәмәтсәлиховна Кәлимуллина турында да шундыйлы сүзләр генә әйтергә була. Яшь дуңгызлардан яхшы үсеш алу өчен Әлфия Хәмәтсәлиховна да зур тырышлык куя.

РӘСЕМДӘ: О. В. Камалова һәм Ә. Х. Кәлимуллина.

Директорлар киңәшмәсендә

Мәгариф бүлеге мәктәп директорларының чираттагы киңәшмәсен яшь туристларның район станциясендә үткәрде.

Мәктәп җитәкчеләре станциядәге спорт түгәрәге эшендә катнаштылар туристик җиһазлар тегү һәм ремонтлау түгәрәге эшчәнлеге, станция кабинетларының җиһазланышы белән таныштылар. Туган якны өйрәнүче тарихчылар түгәрәге җитәкчесе И. Л. Сандлер бу юнәлештә алып барыла торган эшләр турында сөйләде.

Станция оештырылуына 2 генә ел булса да, яшь туристлар белән күп төрле чаралар оештыра. Бүгенге көндә станция каршында 49 түгәрәк эшли. Станция мәктәпләр белән тыгыз элемтәдә тора, укучыларның республиканың тарихи урыннарына, Берләшкән Дәүләтләр Бердәмлеге илләренә сәяхәтләрен даими оештыра.

Хәзерге вакытта станция район мәктәпләрендә музейлар торгызу, оештыруга игътибарны көчәйтте. Моның өчен станция хезмәткәрләре Балтач районында булып кайттылар; алдынгы тәҗрибәне өйрәнделәр, хәзер алар үрнәгендә эшлиләр. Бүгенге көндә 7 музейны яңадан торгызу буенча практик эш алып барыла. Болар барысы турында киңәшмәдә катнашучыларга станция директоры Р. Э. Ибраһимова сөйләде.

Семинар эшенә район халык мәгарифе бүлеге мөдире Н. Х. Абдуллин йомгак ясады.

Киңәшмәдә Зирекле урта мәктәбен фронталь тикшерү йомгаклары анализланды, педагогик коллективның (директоры Ф. М. Сәгыйрова) укыту-тәрбия бирү юнәлешендәге эшчәнлеге уңай бәяләнде. Моннан тыш, мәктәпләрне ягу сезонына хәзерлек, ярдәмче хуҗалыклар оештыру мәсьәләләре хакында да җитди сөйләшү булды.

✦

Фәнис Әхмәтов, Рәдиф Кәримов һәм Рәмис Галимов Совет Армиясе сафларыннан соң туган колхозларында төпләнделәр. Яшьтән эшләп үскән егетләрне авыл хезмәте бер ягы белән дә өркетә алмады. Инде 4 ел тракторчы булып эшлиләр. Алар куәтле техника белән хуҗалык эчендәге барлык эшләрдә дә катнашалар: кышкы айларда кырга ашлама чыгаралар, язгы кыр эшләре вакытында туфрак эшкәртәләр, орлык күмдерәләр, көз җиткәч киләсе ел уңышына нигез салуда—туңга сөрүдә берьярым, ике норма биреп эшлиләр.

Хәер, елның-елы шулай дәвам итә инде ул. Механизаторлар хезмәтендә ял юк бит. Алар бу кыска гына вакыт эчендә тәҗрибә туплап, ышанычлы механизаторлар булып җитештеләр. Эш сөючән, карусыз булулары аркасында, колхозчылар арасында да абруйлары зур аларның. Тәртипле һәм ярдәмчел булганга авылдашларының ихтирамына лаек алар.

РӘСЕМДӘ: «Чишмә» колхозы тракторчылары Фәнис Әхмәтов, Рәдиф Кәримов һәм Рәмис Галимов.

Газетада басылганга кире кайтып

Договор нигезендә эшләгәч

Автопредприятиедә Владимир Чеботарев җитәкчелегендә эшләүче аренда звеносы турында язылганы бар иде инде. Быел бу коллектив ничек эшли?

—Элек безнең звено составында 4 автобус иде, —ди шоферларның берсе Рафаэль Йосыпов.—Бер иптәшебез предприятиедән китте. Хәзер өчәү генә калдык.

Алда телгә алган звено башлыгыннан, әлеге шофердан тыш Руслан Тимаров та алар белән эшли. Өчесе дә беренче класслы шоферлар, техникага гомерлек гашыйк осталар. Рафаэль Йосыпов, мәсәлән, механик постын калдырып бу коллективка башка юлдашларыннан соңрак кушылган.

Звено предприятие белән договор нигезендә эшли. Килешү нигезендә аларга Норлат—Яңа Әлмәт маршруты беркетелгән. Моннан тыш алар «Норлатнефть» НГДУсына да хезмәт күрсәтәләр.

Хезмәтләре киеренке. 6 сәгать 45 минутта автобус чираттагы рейска чыга. Аннан әйләнеп кайтуга НГДУдагы заказларны үтәүгә чыгып китә. Сәгать өчтән соң кабат Әлмәткә рейска кузгала.

Икенче автобус исә рейска төштән соң кузгала. Алдан нефтьчеләрнең төрле подразделениеләрендә, цехларында халыкны йөртә: эшкә алып бара, кайтара —башка заказларны үти. Аннан Күтәмәгә вахта алырга юнәлә. Әйләнеп кайтканчы вакыт ярты төнгә якынлаша.

Өченче автобус йөртүче я нефтьчеләрдә өстәмә заказлар үти, яисә ялда була. Буш булса, ватылган автобуслар урынына гомуми маршрутка да чыга. Машина ватылмый да булмый, аны ремонтларга да туры килә. Быел, мәсәлән, бервакыт ике автобус берьюлы ремонтка баса. Әмма кыен чакта да килешүдә билгеләнгән рейсларны өзмиләр. Звено башлыгы Чеботарев берничә көн таңнан төнгәчә юлда була, әмма эшкә тоткарлык ясамый. Ул арада Йосыповның автобусы сафка баса.

Аренданың уңай яклары шактый. Бу машиналарны йөртүчеләр, предприятиедәге башка шоферлардан аермалы буларак, барысы да җәйге чорда ял итәләр. Өчесе дә эшләп торганда атналык ял көннәре икешәр туры килә. Аны да үзара килешеп хәл итәләр. Сәбәп чыгып аларны озайтырга кирәк булганда да администрациядән гариза язып сорап йөрисе түгел. Ул көннәрен арендачы ялдан соң каплый.

Элекке елларда ремонтта торган өчен түләнмәгән. Хәзер аларга да андый чакта сәгатьләп түләү кертелгән. Әмма моңа карап мастерскойда көн үткәрергә тырышмыйлар алар. Беренчедән, ремонт өчен түләү аз. Икенчедән, иптәшләренә тыгызга килгәнен һәркайсы күреп, аңлап тора.

Предприятиенең күпчелек автобусчылары сәгатьләп эшли. Аларны рейстан керем кызыксындырмый. Бу звено членнары өчен исә нәкъ киресенчә: акча никадәр күбрәк тапшырсалар, шулкадәр тулырак хезмәт хакы алалар. Шуңа алар өчен пассажирларны билетсыз йөртү чит нәрсә. Юлдагы һәр кешене алу белән дә шәхси кызыксыналар.

Арендачыларның җитештерүчәнлеге башка шоферларныкыннан күпкә югары. Бу, билгеле, беренче чиратта, аларның киеренке хезмәтенә бәйле— вакыт белән санашмыйлар. Хезмәт хаклары да башка хезмәтләшләренекеннән күпкә югары. Моннан аңлашыла ки, бу форма ике як өчен дә файдалы.

Шулай да, әлеге алым предприятиедә киң тамыр җәя алмый әле. Сәбәбе нидә соң?

—Алда әйткәнемчә, бездә киеренке эшләргә туры килә,—ди Йосыпов бу уңайдан. — Күрәсең, күпләрне шул куркыта.

Әйе, килешү нигезендә эшләүчеләр көн үтсенгә генә йөри алмыйлар: вакытлары минутлап бүленгән. Шуңа күрә әлеге звено членнарының берсе автопредприятиедән эштән киткәч, аңа алмаш табылмаган. Әллә бүтән шоферлар кыенга күнекмәгән инде, әллә башка сәбәбе бар—ачык әйтүе кыен.

Әмма бер хакыйкать күз алдында: яңача эшләү предприятие һәм аерым работниклар өчен дә файдалы. Димәк, аны җәелдерү, камилләштерү турында уйларга кирәк. Бүгенге базар мөнәсәбәтләренә күчеп барганда бу аеруча мөһим, безнеңчә.

Р. АЙЗАТУЛЛИН.

„Хезмәтебез кыен..."

Нинди катлаулы һәм авыр заманда яшәвебез һәм эшләвебезне һәркем яхшы белә. Җинаятьләр саны артканнан арта бара. Моннан тыш җинаятьләр юнәлешле һәм оешкан характер ала. Җинаять эшчәнлегенә яшьләрне тарту артканнан арта. Алыйк теге «Коммерсия эшчәнлеге» дигән нәрсәне генә. Ул даими тәстә җинаятьләр чигендә торып кына калмый, үзе дә җинаятькә сәбәпче булып тора. Элек рәкетны киноларда гына күрсәк, хәзер ул реаль хәлгә әверелде һәм без аның белән еш очрашабыз. Дәүләт байлыгын һәм гражданнарның шәхси милекләрен урлаулар үскәннән үсә. Җинаятьчеләр экономика һәм идарә өлкәсендәге авырлыкларны үз файдаларына кулланалар. Шуңа да республика хөкүмәте җинаятьләргә каршы көрәшне көчәйтү буенча кирәкле чараларны күрде һәм күрә.

Милиция е ныгыту шушы чараларның иң мөһиме булып тора. Республикада 1991—1992 елларда эчке эшләр органнары эшчәнлеген ныгыту һәм шулай ук хезмәткәрләрнең социаль-көнкүреш мәсьәләләрен хәл итү буенча берничә Закон кабул ителде. Татарстан Республикасы Президентының 1991 елның 31 июлендәге «Республикада хокук саклау эшчәнлеген тәэмин итү турында»гы Указы һәм Министрлар Кабинетының 1992 елның 8 августындагы милиция сотрудникларының социаль якланышын яхшырту каралган карары шундый. Аларда, аерым алганда, Законнар булдылар. милиция сотрудникларына файдалануга тапшырыла торган йортлардан 1 процент исәбеннән торак бирү каралган, ә 1993 елдан бу күрсәткеч өч процентка тигез булачак. Закон бар, тик аны үтисе генә кала.

1992 елда милиция сотрудникларына аттестация үткәрү һәм милициядә өстәмә вазифалар кертелү сәбәпле составта бераз комплектсызлык туды. Билгеле, бу эшкә тискәре йогынты ясый. Хәер, эшкә керергә теләүчеләр аз түгел. Ләкин кайберәүләре сәламәтлеге буенча уза алмый, икенчеләренең башка төрле сәбәпләре була. Эшкә кабул ителүчеләр Казан шәһәренә алты айлык курска җибәреләләр. Уку чорында түләүсез ашау-эчү һәм торактан тыш хезмәт хакы да тулысынча бирелә. Анда алар юридик белемнәр белән бергә кул сугышының төрле алымнарын да өйрәнәләр. Бу катлаулы ситуациядә үзеңне яклау өчен бик кирәк.

Халык милиция эшенә төрлечә карый. Кайберәүләр авыр һәм куркыныч эш дип исәпли, икенчеләре—киресенчә, аңа җиңел эш дип карыйлар. Төпкә төшмичә генә әйтәм, әгәр эшеңне җиренә җиткереп башкарсаң, һәр эш тә авыр, әгәр эшенә астан-өстән генә, җавапсыз карасаң, теләсә нинди хезмәт тә җиңел булып тоела.

Безнең хезмәт нормасыз. Ә бит бу без ялсыз эшләргә тиеш дигән сү түгел әле. Мәсәлән, бәйрәм һәм ял көннәрендә эшләгән кеше икенче кө не ял итә һәм башкалар. Милиция хезмәткәрләре көнендә, Яңа елда, 8 Мартта һәм башка бәй рәмнәрдә гаилә членнары белән бергә бәйрәм иту ял кичәләре үткәрү га дәткә керде. Спортның төрле төрләре буенч ярышлар уздырыла. Ми лиция хезмәткәрләре һә аларның гаилә членнар кайбер льготалардан д файдаланалар. Мәсәлән биредә чираттагы ял 4 тәүлек. Елга бер тапкы ялга бару вакытында ю түләүсез. Офицер состав ял йортына һәм санат рийларга путевка бәяс нең 25, аларның гаил членнары 50 процент гына түлиләр, ә рядово һәм сержант составынд гыларга һәм аларның га ләләренә путевка бушла бирелә.

Хәзер армия сафлары нан солдатлар кайт элеккеге хәрбиләрне м лициягә эшкә чакырабы Ә инде эчке эшләр бүле хезмәткәрләренең пенси сенә килгәндә, алар ел стаж белән, яшенә к рамастан, пенсиягә чы алалар. Хезмәт хакы килгәндә, 1 ноябрьдән процентка үсәчәген исәп алсаң, аена 8—15 м сум булачак. Физик яктан сәламәт,урта бе лемле, авырлыклардан к рыкмасагыз, гаделле өчен көрәшергә теләсә —безгә килегез? Сез кыен, әмма мавыктыргы әлегә кешеләргә бик рәкле эш көтә.

М. ТӘМАЕВ,
Октябрь районы эчк эшләр бүлегенең личн состав эше буенча н чальник урынбасары милиция майоры.

Ишеттегезме әле?

Казан шәһәренең статистика бүлеге хәбәренә караганда, балигъ яшендә булып хезмәт белән шөгыльләнүчеләрнең саны биредә 9990 кеше тәшкил итә. Шул исәптән 1578 кеше рәсми рәвештә сез дип танылган. Хә ге көндә Казанда кеше эшсезлек буе пособие ала.

Татарстан яңалыкла агентлыгы (ТАН).

Агрономны җир хуҗасы, дип тикмәгә генә әйтмиләрдер инде. Үз эшләренә намус белән караган, җирнең кадерен белгән агрономы булган хуҗалыкларда, ел саен мул уңыш үстерәләр. Шуңадыр, халкыбыз игенчеләр турында матур җырлар чыгарган. «Игенченең уңганлыгы кырларыннан беленә»,— дип җырланса, монда иң элек шушы җир хуҗасы—агроном күз алдына килә.

«Знамя Октября» колхозының баш агрономы В. Н. Сайкинга боларның барысы да таныш. Ул күп еллар эшләү дәверендә колхоз басуларын аркылыга-буйга ничәмә-ничә тапкыр иңләгәндер. Үзенә бик үк җиңел булмаган профессияне сайлап, Владимир Николаевич уфтанмый, үкенми. Чөнки кырлар елдан-ел мулрак уңыш биреп сөендерәләр аны. Быелгы уракта колхоз басуларының бөртеклеләрнең һәр гектары мул уңыш бирүендә агрономның хезмәт өлеше күп кергән, билгеле.

РӘСЕМДӘ: «Знамя Октября» колхозының баш агрономы В. Н. Сайкин.

Терлекчелектә кышлату бара

Резервларны—эшкә

Җәмәгать терлекчелеге өчен җаваплы һәм катлаулы чор—кышлату чоры башланды. Район терлекчеләре, дөресен әйтергә кирәк, быел аңа уңышлы күрсәткечләр белән керә алмадылар. Сөт, ит җитештерү һәм аны дәүләткә сату—һәммәсе узган елгы дәрәҗәдән кайтыш, елны уңышлы тәгәллик дисәк, калган 2 айда бу юнәлештә эшләрне бермә-бер җанландырырга кирәк булачак.

Соңгы вакытта сөт җитештерү аерата түбәнәйде. Агымдагы елның 9 аенда районда һәр сыердан 2397 килограмм сөт савылган, бу узган елның шул чоры белән чагыштырганда 2 килограммга ким. Малларны кышкы биналарга күчерү чорында җитештерү күләменә күпмедер дәрәҗәдә йогынтысын ясамый калмады. Дөрес, «Ленинский путь», «Рассвет» совхозы, Мичурин исемендәге, «Россия» колхозларында маллардан көнлек савым 10,6—8,2 килограмм тәшкил итә, биредә 9 айда бер сыердан савылган сөт тә югары—3233—2898 әр килограмм.

Моңа нәрсә бәрабәренә ирешәләр соң? Иң элек, өзлексез тулы кыйммәтле балансланган ашату хисабына. Биредә көнгә малларга 13—15 азык берәмлеге бирелә, азык бары эшкәртеп ашатыла, малларга раздой оештырылган. Терлекчеләрнең күңел биреп, тырышып эшләүләре эш нәтиҗәләрендә чагыла да. Әлеге хуҗалыкларда сентябрь аеннан бозаулату бүлекләре ачылган, сыерларны ташлату графигы, ашату рационы, эчерү схемасы—бар да әйбәтләп уйлап төзелгән, ул үтәлә. Терлекчеләр өчен эш шартлары да тудырылган.

Әмма кышлатуны түбән күрсәткечләр белән башлаучы хуҗалыкларда хәлләр бөтенләй башкача торә. «Алга» колхозы бүген һәр сыердан бары 3 әр килограмм (!) сөт сава. «Правда», «Сөлчә», «Москва» колхозларында ул 4,1—4,8 килограмм гына тәшкил итә. Бу күрсәткечләр узган ел белән чагыштырганда 1,9—2,2 шәр килограммга түбән. Мондый күрсәткечләргә китергән сәбәпләрне ерактан эзлисе юк: малларны ашатуга әһәмият җитми, азык эшкәртелми, маллар физиологик торышларына карап аерылмаганнар, раздой тиешенчә оештырылмаган. Әлеге хуҗалыкларда җәй көне дә, хәзер дә саву 2 тапкыр гына оештырылган, шул сәбәптән савым көтүенең 10—15 проценты вакытыннан элек ташлаткан сыерлар тәшкил итә. Әнә шундый зоотехния белгечләренең җавапсызлыгы аркасында продукция җитештерү гафу ителмәслек дәрәҗәдә түбән бара, бу исә үз чиратында продукцияне дәүләткә сату планына да нык суга һәм сөт сату планының начар үтәлеше әлеге дә баягы югарыда исемнәре телгә алынган хуҗалыкларга туры килә.

Әмма бу хәл белән килешергә ярамый. Ел тәмамланырга калган 2 айда, планнарны уңышлы үтик дисәк, безгә көнлек савымны 8 килограммнан да киметмәскә кирәк (әлегә ул бездә 6,4 килограмм). Моның өчен иң элек малларны ашатуга игътибарны көчәйтү зарур. Терлекләр өчен рацион китап буенча гына түгел, ветлаборатория анализларыннан чыгып, азыкның туклыклылыгын истә тотып төзелергә тиеш. Малларны 6 тапкыр ашату—иң мөһим таләп. Шуның өстенә, еш кына кичке савудан соң улаклар буш булуы, анда хәтта иртә белән бутап ашатырга салам да калмавы күзәтелә. Бу—гафу ителмәслек хәл. Быел бездә бер шартлы терлеккә азык запасы узган ел белән чагыштырганда 4,9 азык берәмлегенә күбрәк, димәк, безнең продукция алу өчен мөмкинлекләребез дә артыграк дигән сүз. Шуңа да аны тиешенчә файдаланырга, тоз, башка минераль өстәмәләр кулланырга да онытмаска кирәк. Хәзер барда, чөгендер түбен куллану мөмкинлеге бар, соңгысы раздой группасы өчен аеруча файдалы. Район хуҗалыкларында цехларны тулы куәтенә файдалану да җитеп бетми әле, бүгенге көндә 20 цехның өчесе генә —«Татарстан», «Комбайн» колхозының 1 фермасы, Муса Җәлил исемендәге колхозларда гына эшли.

Бозаулату бүлекләрендә 3 тапкыр саву оештырырга, фермаларны алмаш савучылар белән тәэмин итәргә, төп савучыларга үз вакытында ял, кайнар туклану булдырырга да онытмаска кирәк. Тагы бер мөһим мәсьәлә —халыктан сөт җыю да күз угыннан читтә кала бирә. Ә бит хәзер шәхси секторда сыерлар бозаулый башлаган чак, алардан сөт кабул итүне мөмкин кадәр өзлексез оештыру безнең өчен бик уңайлы булыр иде.

Ит җитештерү һәм сатуның торышы моннан да аянычлырак. 9 айда ит җитештерү бары 52 процентка үтәлгән, бу узган елгыдан 5 процентка азрак. «Комбайн» колхозында ул 26, «Знамя Октября»да 29, «Чишмә»дә—36, «Москва»да—38, Кузнецов исемендәге колхозда 39 процентка гына гамәлгә ашырылган.

Болар һәммәсе тәүлеклек үсешнең гаять түбән булуыннан килеп чыга. Әйтик, «Знамя Октября» колхозында дуңгызлардан 189 грамм тәүлеклек үсеш кенә алынган. Дуңгызлар «Правда»да тәүлеккә 210, «Комбайн»да 218 әр граммга гына артканнар. Чынлап торып кызыксына калсаң, биредә дә сәбәпләр шул ук: малларны ашату кирәкле дәрәҗәдә түгел, аеруча бу үстерү группасына кагыла. Яшь малларны группаларга аеруны да һаман суза киләләр. Аерым хуҗалыкларда яшь малларның күпләп үлүенә юл куела. Югарыда телгә алынган хуҗалыкларда, мәсәлән, көтү әйләнешенә карата 5—7 процент малларның үлеме күзәтелә. Терлекчелектә мондый кимчелекләрнең күпләп пәйда булуына тотрыклы кадрлар булмавы да юл ача. Очраклы, әзерлексез кадрлар еш кына көн үтсенгә генә эшлиләр.

Хәзер ит терлекчелегендә хәлләрне кичекмәстән җайга салу хәстәрен күрү мәслихәт. Малларны яшь группаларына карап аерырга, һәр группаны балансланган тулы кыйммәтле рацион белән тәэмин итәргә, маллар өчен рационны мөгезле эре терлекләрне үстерү группасында кышкы чорда 650—700 әр грамм тәүлеклек үсеш алырлык итеп төзергә кирәк. Ит контингенты сыерлар санына карата 30 проценттан да ким булмаска тиеш.

Терлекчелектә шул мәсьәләләрне хәл иткәндә генә елны уңышлы тәмамларга мөмкин—моны һәр зооветбелгеч, терлекче исендә тотсын, эшен шуннан чыгып оештырсын иде.

Х. ФӘТКУЛЛИН,
авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсенең зоотехнигы.

Берләшмә шоферлары

Безнең мөгезле эре терлек симертү буенча хуҗалыкара берләшмә шоферлары Автомобиль транспорты работниклары көнен хезмәттә күркәм уңышлар белән каршыладылар. Хәер, шоферлар эше мәшәкатьле. Аларга җәйге челләдә дә, кышкы суыкта да, язгы-көзге балчыкта да гел юлда булырга туры килә. Хуҗалыкта ел әйләнәсенә 4 мең баш мөгезле эре терлек симертелә. Аларга көн саен йөзләгән центнер мал азыгы кирәк. Аны ташу шоферларга йөкләнгән.

Берләшмәдә уңган, тынгысыз, үз эшенә бирелгән шоферлар байтак. Зәйдулла Әхмәтсафин КамАЗ машинасында быелның 9 аенда 87700 тонна-километр, Шәйхулла Мөхәммәтов ГАЗ-53 автомобилендә 39040 тонна-километр йөк ташыдылар.

Р. ТӨХФӘТУЛЛИНА.

„Осеньненталь салоны“

Барысы да «Гидрометцентр» сезгә әбиләр чуагы, ә без күңелле кичә вәгъдә итәбез. Сезне көтәбез»,—дигән белдерүдән башланды.

Ничек итеп бармыйсың ди инде. Бу бит шушындый яңа нәрсә һәм мавыктыргыч. Һәм мин әлеге салонга барырга уйладым. Анда күргәннәрне һәм ишеткәннәремне кемгә дә булса сөйләмичә һич мөмкин түгел. Хөрмәтле ханым һәм джентельменнар! Мин кулыма каләм алам.

1992 елның 25 сентябрендә шәһәрнең 2 нче мәктәбендә Жозефинаның «Осеньненталь» салоны ишекләрен ачты. Хуҗабикә бирегә җыелучыларга: «Сезне сәламлим һәм сезнең белән очрашуыма шатмын. Бу көзге кичә сезне битараф калдырмас дип уйлыйм»,—диде.

Аннан соң Жозефина кунаклар белән таныштырды. Иң беренче булып салонга Хөсәен Мөбәрәк керде. Ул бизнес кешесе, нефть магнаты, салон спонсоры. Аннан инде бай малае, мираска бердәнбер хуҗа Рудольф килде. Аның белән дус кызы, Рудольфтан да битәр аның ата-анасының акчасын яратучы Марго бар иде. Ә анысы шантаж һәм авантюризм өлкәсендә танылган шәхес.

Иң соңгылар булып яшь гаилә—Розали һәм Артур килде. Дөресен әйткәндә, алар милли проблемаларны белмиләр.

Ниһаять, кунаклар урыннарына утырдылар.

Жанна Агузарова концерт программасын ачты. Очрактан файдаланып атаклы җырчыбыз Гөлнара Гатинага киләчәктә иҗат уңышлары телисе килә.

Аннан соң кунакларны әле кабынып кына килүче йолдызлар Алексей Кузнецов һәм Алексей Яшмурзин үзләренең шаян җырлары белән сөендерделәр.

Өлкән класс укучылары танылган «Семнадцать мгновений весны» кинофильмыннан җырлар башкардылар һәм чыгышлары бик уңышлы булды.

Унынчы класслар «Хик-хоп» биюен башкарып барысының да игътибарын үзләренә җәлеп иттеләр.

Барлык чыгыш ясаучыларга да көзге уңыш бүләкләре тапшырылды.

Әмма залны музыка, җыр, алкышлар гына тулыландырмады. Аны чәчәкләр композициясе дә бизәде. Кыскасы, авторларын әйтеп үтәргә кирәктер.

Эльвира Батыршина, Таня Маркелова үзләренең кыр кынасы (тидермәс) гөле композициясен бүләк иттеләр.

Елена Евлентьева һәм Нажия Ногманова ак астрадан букет төзегәннәр һәм аны «Ак төннәр» дип атаганнар иде. Чәчәк бәйләме чыннан да үз билгеләмәсенә җавап бирерлек иде. Әгәр егет сөйгән кызына шушындый чәчәкләрне бүләк итсә, караңгы төн дә якты булып тоелыр иде.

Наташа Краснова бик матур кечкенә букетлар төзегән. Ул аларны бәйрәмгә хәзерләнгәндә бизәү сыйфатында кулланырга тәкъдим итте. Ул чәчәкләр һәркемнең күңелен җәлеп итәргә тиеш дип уйлый автор үзе.

Шуның белән программа тәмам.

Салон ябылгач һәрнәрсә үз урынына кайтты. Чибәр Жозефина Галина Петровна Казаковага, Хөсәен Мөбәрәк Сергей Зайцевка, Рудольф һәм Марго Олег Шарого һәм Мария Адушевага әверелделәр. Ә ирле-хатынлы парлар Татьяна Маркелова һәм Рафаэль Мусин булып чыкты.

Дискотеканы музыка һәм яктылык белән тәэмин итүне Р. Миназов, М. Слепцов һәм В. Иванов хәзерләде.

Әлеге матур кичәне оештыручыларга һәм тамашачыларга, ә газета укучыларга һәм бигрәк тә «Дуслык»ка мәкаләмне озак көттергәнем һәм минем иҗатыма карата мәрхәмәтлек күрсәткәннәре өчен рәхмәт белдерәсе генә кала.

Светлана РОГОЖИНА,
2 нче мәктәпнең XI класс укучысы.

Директорлар киңәшмәсендә

Мәгариф бүлеге мәктәп директорларының чираттагы киңәшмәсен яшь туристларның район станциясендә үткәрде.

Мәктәп җитәкчеләре станциядәге спорт түгәрәге эшендә катнаштылар туристик җиһазлар тегү һәм ремонтлау түгәрәге эшчәнлеге, станция кабинетларының җиһазланышы белән таныштылар. Туган якны өйрәнүче тарихчылар түгәрәге җитәкчесе И. Л. Сандлер бу юнәлештә алып барыла торган эшләр турында сөйләде.

Станция оештырылуына 2 генә ел булса да, яшь туристлар белән күп төрле чаралар оештыра. Бүгенге көндә станция каршында 49 түгәрәк эшли. Станция мәктәпләр белән тыгыз элемтәдә тора, укучыларның республиканың тарихи урыннарына, Берләшкән Дәүләтләр Бердәмлеге илләренә сәяхәтләрен даими оештыра.

Хәзерге вакытта станция район мәктәпләрендә музейлар торгызу, оештыруга игътибарны көчәйтте. Моның өчен станция хезмәткәрләре Балтач районында булып кайттылар, алдынгы тәҗрибәне өйрәнделәр, хәзер алар үрнәгендә эшлиләр. Бүгенге көндә 7 музейны яңадан торгызу буенча практик эш алып барыла. Болар барысы турында киңәшмәдә катнашучыларга станция директоры Р. Э. Ибраһимова сөйләде.

Семинар эшенә район халык мәгарифе бүлеге мөдире Н. Х. Абдуллин йомгак ясады.

Киңәшмәдә Зирекле урта мәктәбен фронталь тикшерү йомгаклары анализланды, педагогик коллективның (директоры Ф. М. Сәгыйрова) укыту-тәрбия бирү юнәлешендәге эшчәнлеге уңай бәяләнде. Моннан тыш, мәктәпләрне ягу сезонына хәзерлек, ярдәмче хуҗалыклар оештыру мәсьәләләре хакында да җитди сөйләшү булды.

„Хезмәтебез кыен..."

Нинди катлаулы һәм авыр заманда яшәвебез һәм эшләвебезне һәркем яхшы белә. Җинаятьләр саны артканнан арта бара. Моннан тыш җинаятьләр юнәлешле һәм оешкан характер ала. Җинаять эшчәнлегенә яшьләрне тарту артканнан арта. Алыйк теге «Коммерсия эшчәнлеге» дигән нәрсәне генә. Ул даими тәстә җинаятьләр чигендә торып кына калмый, үзе дә җинаятькә сәбәпче булып тора. Элек рэкетны киноларда гына күрсәк, хәзер ул реаль хәлгә әверелде һәм без аның белән еш очрашабыз. Дәүләт байлыгын һәм гражданнарның шәхси милекләрен урлаулар үскәннән үсә. Җинаятьчеләр экономика һәм идарә өлкәсендәге авырлыкларны үз файдаларына кулланалар. Шуңа да республика хөкүмәте җинаятьләргә каршы көрәшне көчәйтү буенча кирәкле чараларны күрде һәм күрә.

Милиция е ныгыту шушы чараларның иң мөһиме булып тора. Республикада 1991—1992 елларда эчке эшләр органнары эшчәнлеген ныгыту һәм шулай ук хезмәткәрләрнең социаль-көнкүреш мәсьәләләрен хәл итү буенча берничә Закон кабул ителде. Татарстан Республикасы Президентының 1991 елның 31 июлендәге «Республикада хокук саклау эшчәнлеген тәэмин итү турында»гы Указы һәм Министрлар Кабинетының 1992 елның 8 августындагы милиция сотрудникларының социаль якланышын яхшырту каралган карары шундый Аларда, аерым алганда, Законнар булдылар. милиция сотрудникларына файдалануга тапшырыла торган йортлардан 1 процент исәбеннән торак бирү каралган, ә 1993 елдан бу күрсәткеч өч процентка тигез булачак. Закон бар, тик аны үтисе генә кала.

1992 елда милиция сотрудникларына аттестация үткәрү һәм милициядә өстәмә вазифалар кертелү сәбәпле составта бераз комплектсызлык туды. Билгеле, бу эшкә тискәре йогынты ясый. Хәер, эшкә керергә теләүчеләр аз түгел. Ләкин кайберәүләре сәламәтлеге буенча уза алмый, икенчеләренең башка төрле сәбәпләре була. Эшкә кабул ителүчеләр Казан шәһәренә алты айлык курска җибәреләләр. Уку чорында түләүсез ашау-эчү һәм торактан тыш хезмәт хакы да тулысынча бирелә. Анда алар юридик белемнәр белән бергә кул сугышының төрле алымнарын да өйрәнәләр. Бу катлаулы ситуациядә үзеңне яклау өчен бик кирәк.

Халык милиция эшенә төрлечә карый. Кайберәүләр авыр һәм куркыныч эш дип исәпли, икенчеләре—киресенчә, аңа җиңел эш дип карыйлар. Төпкә төшмичә генә әйтәм, әгәр эшеңне җиренә җиткереп башкарсаң, һәр эш тә авыр, әгәр эшенә астан-өстән генә, җавапсыз карасаң, теләсә нинди хезмәт тә җиңел булып тоела.

Безнең хезмәт нормасыз. Ә бит бу без ялсыз эшләргә тиеш дигән сүз түгел әле. Мәсәлән, бәйрәм һәм ял көннәрендә эшләгән кеше икенче көнне ял итә һәм башкалар. Милиция хезмәткәрләре көнендә, Яңа елда, 8 Мартта һәм башка бәйрәмнәрдә гаилә членнары белән бергә бәйрәм итү, ял кичәләре үткәрү гадәткә керде. Спортның төрле төрләре буенча ярышлар уздырыла. Милиция хезмәткәрләре һәм аларның гаилә членнары кайбер льготалардан да файдаланалар. Мәсәлән, биредә чираттагы ял 45 тәүлек. Елга бер тапкыр ялга бару вакытында юл түләүсез. Офицер составы ял йортына һәм санаторийларга путевка бәясенең 25, аларның гаилә членнары 50 процентын гына түлиләр, ә рядовой һәм сержант составындагыларга һәм аларның гаиләләренә путевка бушлай бирелә.

Хәзер армия сафларыннан солдатлар кайта, элеккеге хәрбиләрне милициягә эшкә чакырабыз. Ә инде эчке эшләр бүлеге хезмәткәрләренең пенсиясенә килгәндә, алар 20 ел стаж белән, яшенә карамастан, пенсиягә чыга алалар. Хезмәт хакына килгәндә, 1 ноябрьдән 50 процентка үсәчәген исәпкә алсаң, аена 8—15 мең сум булачак. Физик яктан сәламәт,урта белемле, авырлыклардан курыкмасагыз, гаделлек өчен көрәшергә теләсәгез —безгә килегез? Сезне кыен, әмма мавыктыргыч, әлегә кешеләргә бик кирәкле эш көтә.

М. ТӘМАЕВ,
Октябрь районы эчке эшләр бүлегенең личный состав эше буенча начальник урынбасары, милиция майоры.

Фәнис Әхмәтов, Рәдиф Кәримов һәм Рәмис Галимов Совет Армиясе сафларыннан соң туган колхозларында төпләнделәр. Яшьтән эшләп үскән егетләрне авыл хезмәте бер ягы белән дә өркетә алмады. Инде 4 ел тракторчы булып эшлиләр. Алар куәтле техника белән хуҗалык эчендәге барлык эшләрдә дә катнашалар: кышкы айларда кырга ашлама чыгаралар, язгы кыр эшләре вакытында туфрак эшкәртәләр, орлык күмдерәләр, көз җиткәч киләсе ел уңышына нигез салуда—туңга сөрүдә берьярым, ике норма биреп эшлиләр.

Хәер, елның-елы шулай дәвам итә инде ул. Механизаторлар хезмәтендә ял юк бит. Алар бу кыска гына вакыт эчендә тәҗрибә туплап, ышанычлы механизаторлар булып җитештеләр. Эш сөючән, карусыз булулары аркасында, колхозчылар арасында да абруйлары зур аларның. Тәртипле һәм ярдәмчел булганга авылдашларының ихтирамына лаек алар.

РӘСЕМДӘ: «Чишмә» колхозы тракторчылары Фәнис Әхмәтов, Рәдиф Кәримов һәм Рәмис Галимов.

Газетада басылганга кире кайтып

Договор нигезендә эшләгәч

Автопредприятиедә Владимир Чеботарев җитәкчелегендә эшләүче аренда звеносы турында язылганы бар иде инде. Быел бу коллектив ничек эшли?

—Элек безнең звено составында 4 автобус иде, —ди шоферларның берсе Рафаэль Йосыпов.—Бер иптәшебез предприятиедән китте. Хәзер өчәү генә калдык.

Алда телгә алган звено башлыгыннан, әлеге шофердан тыш Руслан Тимаров та алар белән эшли. Өчесе дә беренче класслы шоферлар, техникага гомерлек гашыйк осталар. Рафаэль Йосыпов, мәсәлән, механик постын калдырып бу коллективка башка юлдашларыннан соңрак кушылган.

Звено предприятие белән договор нигезендә эшли. Килешү нигезендә аларга Норлат—Яңа Әлмәт маршруты беркетелгән. Моннан тыш алар «Норлатнефть» НГДУсына да хезмәт күрсәтәләр.

Хезмәтләре киеренке. 6 сәгать 45 минутта автобус чираттагы рейска чыга. Аннан әйләнеп кайтуга НГДУдагы заказларны үтәүгә чыгып китә. Сәгать өчтән соң кабат Әлмәткә рейска кузгала.

Икенче автобус исә рейска төштән соң кузгала. Алдан нефтьчеләрнең төрле подразделениеләрендә, цехларында халыкны йөртә: эшкә алып бара, кайтара —башка заказларны үти. Аннан Күтәмәгә вахта алырга юнәлә. Әйләнеп кайтканчы вакыт ярты төнгә якынлаша.

Өченче автобус йөртүче я нефтьчеләрдә өстәмә заказлар үти, яисә ялда була. Буш булса, ватылган автобуслар урынына гомуми маршрутка да чыга. Машина ватылмый да булмый, аны ремонтларга да туры килә. Быел, мәсәлән, бервакыт ике автобус берьюлы ремонтка баса. Әмма кыен чакта да килешүдә билгеләнгән рейсларны өзмиләр. Звено башлыгы Чеботарев берничә көн таңнан төнгәчә юлда була, әмма эшкә тоткарлык ясамый. Ул арада Йосыповның автобусы сафка баса.

Аренданың уңай яклары шактый. Бу машиналарны йөртүчеләр, предприятиедәге башка шоферлардан аермалы буларак, барысы да җәйге чорда ял итәләр. Өчесе дә эшләп торганда атналык ял көннәре икешәр туры килә. Аны да үзара килешеп хәл итәләр. Сәбәп чыгып аларны озайтырга кирәк булганда да администрациядән гариза язып сорап йөрисе түгел. Ул көннәрен арендачы ялдан соң каплый.

Элекке елларда ремонтта торган өчен түләнмәгән. Хәзер аларга да андый чакта сәгатьләп түләү кертелгән. Әмма моңа карап мастерскойда көн үткәрергә тырышмыйлар алар. Беренчедән, ремонт өчен түләү аз. Икенчедән, иптәшләренә тыгызга килгәнен һәркайсы күреп, аңлап тора.

Предприятиенең күпчелек автобусчылары сәгатьләп эшли, Аларны рейстан керем кызыксындырмый. Бу звено членнары өчен исә нәкъ киресенчә: акча никадәр күбрәк тапшырсалар, шулкадәр тулырак хезмәт хакы алалар. Шуңа алар өчен пассажирларны билетсыз йөртү чит нәрсә. Юлдагы һәр кешене алу белән дә шәхси кызыксыналар.

Арендачыларның җитештерүчәнлеге башка шоферларныкыннан күпкә югары. Бу, билгеле, беренче чиратта, аларның киеренке хезмәтенә бәйле— вакыт белән санашмыйлар. Хезмәт хаклары да башка хезмәтләшләренекеннән күпкә югары. Моннан аңлашыла ки, бу форма ике як өчен дә файдалы.

Шулай да, әлеге алым предприятиедә киң тамыр җәя алмый әле. Сәбәбе нидә соң?

—Алда әйткәнемчә, бездә киеренке эшләргә туры килә,—ди Йосыпов бу уңайдан. — Күрәсең, күпләрне шул куркыта.

Әйе, килешү нигезендә эшләүчеләр көн үтсенгә генә йөри алмыйлар: вакытлары минутлап бүленгән. Шуңа күрә әлеге звено членнарының берсе автопредприятиедән эштән киткәч, аңа алмаш табылмаган. Әллә бүтән шоферлар кыенга күнекмәгән инде, әллә башка сәбәбе бар—ачык әйтүе кыен.

Әмма бер хакыйкать күз алдында: яңача эшләү предприятие һәм аерым работниклар өчен дә файдалы. Димәк, аны җәелдерү, камилләштерү турында уйларга кирәк. Бүгенге базар мөнәсәбәтләренә күчеп барганда бу аеруча мөһим, безнеңчә.

Р. АЙЗАТУЛЛИН.

Ишеттегезме әле?

Казан шәһәренең статистика бүлеге хәбәренә караганда, балигъ яшьтә булып хезмәт белән шөгыльләнүчеләрнең саны биредә 9990 кеше тәшкил итә. Шул исәптән 1578 кеше рәсми рәвештә эшсез дип танылган. Хәзерге көндә Казанда 853 кеше эшсезлек буенча пособие ала.

Татарстан яңалыклар агентлыгы (ТАН).

Кич утырганда

Өлкән авторыбыз МӨНӘВӘРӘ УСМАНОВА.

АК ӘБИ

Мәрьям әби керләр юып әлгән,
Ялгыз йортка шуңа ямь кергән,
Морҗасыннан сызыла зәңгәр төтен,
Тәрәзенә гөлләр үрелгән.

Ире һәлак булгач авыр чорның
Саллы йөген салып җилкәгә,
Сыкранмыйча узды гомер юлын
Яше сиксән бишкә җитсә дә.

Җилбер-җилбер искән җилләр белән
Җилфердиләр ап-ак керләре.
Кая калды икән киң кырларда
Җилтер-җилтер эшләп йөргәне.

Сәҗдәсендә җанын тәслим кылган,
Ә учакта көйри күмере,
Самовары гөжләп кайнап тора,
Тик өзелгән фани гомере.

Берәүгә дә гозер, борчу салмый
Сабыр гына китте изге җан.
Иман нуры иңгән Ак Әбине
Мәңгелеккә җуйды бу җиһан.

«Хилафлык килмәсен намазыңа!»
Ак керләрен юган бик пакълап,
Һичбер таптыз, ак һәм пакъ керләре
Гомер юлын тора раслап.

„Канатлы ат“ китабың калган өстәлеңдә

Фаҗигале төстә һәлак булган оныгым Илдарга багышлыйм.

Чиксезлектә җир—бер нокта гына,
Мәңгелектә гомер—бер мизгел,
Гадигә дә, бөек даһига да
Үлем генә килә бер тигез.

«Канатлы ат» калган өстәлеңдә,
Җайдагы юк нигә иярдә?
Ах, син үлем! Уйнап туймас җанга
Нигә кирәк иде тияргә..

Киң болыннар буйлап
«Яшь тай» булып уйнап
Офыкларга иде җитәсе,
Канатлы атларда дөнья буйлап
Гизәсе дә иде, гизәсе...

Офыкларны әллә тарсынышмы
Мәңгелеккә күчте саф җаның,
Белми идең әле... Чирмешәннең
Чоңгыллары бөтереп алганын.

Чагылып кына уздың яшәештән,
Калганнарга сагыш-моң булып,
Һәр таң саен кайтасың син миңа
Чиксезлектән якты нур булып.

Чит өлкәдә яшәүче якташыбыз иҗаты.
Гакыйль СӘГЫЙРОВ

АДӘМ БАЛАСЫ

Яши җирдә—якын дуслары күп,
Дошманы күп, үтәр юллары.
Күпне күргән саен яшькә йомшый
Һәм нечкәрә күңел кыллары.

Яши җирдә. Ул ашкынып атлый.
Ымсындыргыч якты таңнарга.
Офык ерак, җитәрменме?—дими,
Капланмаммы дими ташларга?

Ул—гөнаһлы, сәер, ул саваплы,
Ул—җаваплы күпләр каршында,
Дөнья гизә мәңге килгән сыман
Һәм калдырып китә барсын да..

Яфракларын коя өрәңге

Яфракларын коя өрәңге...
Күрше сабыйларын сөя-сөя
Тол хатыннар казый бәрәңге.

Алырлармы көзләр җиткәнче?—
Казып китсә—юктыр чүпләүче...

Һәр көн иртән ялгыз—бакчада,
Ярдәм диеп керми, зарланмый.
Әйтерсең лә күптән бомбалар
Күмгән бәхетен эзли—табалмый...

...Яфракларын коя өрәңге.
Кара җиргә каргыш күмә-күмә,
Тол хатыннар казый бәрәңге..

Ислам дине гомер-гомергә халыкны әдәплелеккә, инсафлыкка өндәгән, мөселманнарны тәртипкә чакырган. Демократия тамыр җәя башлагач, ислам кануннары тормышта киң яшәеш таптылар. Яңадан-яңа мәчетләр калкып чыга, авыллар өстендә күңелләргә иман нуры иңдереп моңлы азан тавышлары яңгырый.

Шунысы характерлы, хәзер инде мәчеткә намазга картлар гына түгел, хатын-кызлар, яшьләр дә йөри.

Рәсемдә: намаз вакытында.

Милли кием ничек килешә үзенә (шәһәрнең 2 нче балалар бакчасында бәйрәм).

Менә шундый заман җитәр

МӨНӘҖӘТ

Дөньяда иман бетәр, халык карар уңга-сулга,
Изге гамәл һич кылмаслар маллары күп булганга.
Ата-анада хәят бетәр, балаларда шәфкать бетәр,
Туганнардан рәхим бетәр, менә шундый заман җитәр.
Биналары биек, күп булыр, эче тулы зиннәт булыр,
Дөньясы бозык булыр, менә шундый заман җитәр.
Зур-зур биналар салырлар, ашыгып аңа барырлар,
Эчеп гауга кубарырлар, менә шундый заман җитәр.
Яшәүләре нәүбәт белән, хезмәтләре сәгать белән,
Ризыклары үлчәү белән, менә шундый заман җитәр.
Яхшыларга юл ачмаслар, яманнарга сүз катмаслар,
Ахирәт дип һич әйтмәсләр, менә шундый заман җитәр.
Машиналар чабып торыр, кайберләре авып торыр,
Халыклары үлеп торыр, менә шундый заман җитәр.
Ата-ана карап торыр, балалары хөкем итәр,
Ни булганын һичкем белмәс, менә шундый заман җитәр,
Үз туганын танымаслар, хәлен барып сорамаслар,
Чит кешене дус күрерләр, менә шундый заман җитәр.
Җаннары һич тыныч булмас, тәннәрендә сихәт булмас,
Кайда нишләрен белмәс, менә шундый заман җитәр.

Сөекле әниебезне җирләүдә катнашкан туганнарыбызга, тирә-күршеләребезгә, якыннарыбызга, хезмәттәшләребезгә, хәсрәтебезне уртаклашкан һәркемгә газета аша олы рәхмәтебезне җиткерәбез.

ӘНӘС ҺӘМ МӨНИРӘ ХӘСӘНШИННАР.

МӨХӘРРИР В. В. ИСХАКОВ.

Учредительләр: редакциянең хезмәт коллективы һәм халык депутатларының Октябрь район Советы.

Редакциянең адресы: 423000, Норлат шәһәре, К. Маркс урамы, 19. Телефоннар: мөхәррир 2—12—14, 2—22—81; мөхәррир урынбасары һәм советлар тормышы бүлеге 2—10—44; рус теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—14—16; чуваш теленә тәрҗемә итү буенча мөхәррир урынбасары 2—15—63; авыл хуҗалыгы бүлеге 2—10—44; яңалыклар һәм промышленность бүлеге 2—22—51; җаваплы секретарь, хатлар, массалар белән эшләү, радиотапшырулар бүлеге, бухгалтерия һәм реклама бүлеге 2—18—67; фотокорреспондент 2—15—63.

Газетаның басылу сыйфаты турында типография директорына түбәндәге телефон белән мөрәҗәгать итәргә: 2.10-54.

Газетаны Фидания ХӘЙРЕТДИНОВА җыйды. Нина ТОЛМАЧЕВА верстка ясады. Наташа ЛУКОЯНОВА басты. Корректор—Зөлфия ВӘЛИЕВА.

Күләме—1 басма табак.

«Дуслык» газетасы атнаның сишәмбе, пәнҗешәмбе, шимбә көннәрендә чыга һәм рус, чуваш телләренә тәрҗемә ителә. Татарстан Республикасы информация һәм матбугат Министрлыгының Норлат-Октябрь типографиясе. Тираж 3751. Заказ 130.